

Het leefklimaat van jongeren in JJC

*Stap 2 van het stapsgewijs toezicht op basis van
het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg*

Instellingsrapport

Inspectie Jeugdzorg
Inspectie van het Onderwijs

Utrecht, juni 2011

Samenvatting

De Inspectie Jeugdzorg doet stapsgewijs onderzoek naar de kwaliteit van de gesloten jeugdzorg. De Inspectie Jeugdzorg heeft in 2009 en 2010 stap 1 uitgevoerd, het toezicht op de rechtspositie van jongeren in de gesloten jeugdzorg. In 2010 en 2011 komt stap 2 aan bod, het toezicht op opvoeding, dagprogrammering en personeel. De inspectie heeft het toezicht stap 2 toegespitst op het leefklimaat binnen de instelling, omdat een goed leefklimaat van de jongeren een randvoorwaarde voor hun behandeling is en omdat in de gesloten jeugdzorg jongeren tegen hun wil kunnen worden opgenomen.

De Inspectie Jeugdzorg voert het toezicht stap 2 uit samen met de Inspectie van het Onderwijs, omdat de samenwerking van instelling en school een belangrijke factor is als het gaat om een veilig en verantwoord leefklimaat. De inspecties richten zich daarbij op het onderwijs dat *binnen de* instelling wordt gegeven. De Inspectie van het Onderwijs doet niet tegelijkertijd toezicht naar de kwaliteit van de school, wanneer zij een dergelijk toezicht kort voor het gemeenschappelijke toezicht nog heeft uitgevoerd bij de school.

Bij JJC wordt het onderwijs binnen de instelling verzorgd door de J.C. Pleysierschool. De Inspectie van het Onderwijs voerde onlangs een uitgebreid toezicht uit bij de J.C. Pleysierschool en nam daarom niet deel aan dit onderzoek. De samenwerking tussen instelling en school is door de Inspectie Jeugdzorg wel onderzocht als thema in dit onderzoek.

In dit rapport geeft de Inspectie Jeugdzorg antwoord op de vraag in hoeverre de instelling in staat is om een veilig en verantwoord leefklimaat voor de jongeren te bieden.

De Inspectie Jeugdzorg geeft antwoord op de vraag of de kwaliteit van de samenwerking van school en instelling voldoende is.

Het eindoordeel van de Inspectie Jeugdzorg luidt dat de kwaliteit van het leefklimaat in JJC voor jongeren *onvoldoende* is.

Belangrijke knelpunten daarbij zijn onder andere:

- Voor jongeren sluit het dagprogramma onvoldoende aan bij wat zij in de fase van hun behandeling aankunnen en willen.
- Jongeren kunnen hun vrije tijd niet invullen met activiteiten die zij willen en aankunnen.
- Binnen JJC krijgen niet alle jongeren op de groepen voldoende individuele aandacht.
- Binnen JJC is er onvoldoende mogelijkheid om extra personeel in te zetten in alle gevallen dat dit voor een jongere nodig is.
- Ten behoeve van de veiligheid, om de jongeren meer aandacht te kunnen geven en om de jongeren meer activiteiten aan te bieden die zij willen en aankunnen zijn meer sociotherapeuten op de groep nodig.

JJC komt goed uit het onderzoek wat betreft de invloed die jongeren binnen de beperkte mogelijkheden hebben op het leefklimaat binnen JJC.

De inspectie beveelt aan dat de instelling zorgt dat binnen een half jaar alle indicatoren operationeel zijn. De inspectie wil binnen 6 weken een plan van aanpak ontvangen waarin de instelling beschrijft hoe zij het leefklimaat van de jongeren gaat verbeteren. De inspectie zal het plan beoordelen.

Het eindoordeel van de Inspectie Jeugdzorg luidt dat JJC en de J.C. Pleysierschool *onvoldoende* samenwerken, waardoor een belangrijke voorwaarde voor een veilig en verantwoord leefklimaat voor de jongeren ontbreekt.

Belangrijke zaken die in de samenwerking verbeterd moeten worden zijn:

- de jongeren krijgen geen onderwijs bij lesuitval en dit komt regelmatig voor;
- de jongeren worden niet op een vergelijkbare manier benaderd en behandeld op school en binnen de instelling;
- de jongeren kunnen onvoldoende gericht werken aan hun perspectief;
- het leefklimaat voor jongeren is minder veilig en voorspelbaar.

De inspectie beveelt aan dat instelling en school zorgen dat binnen een half jaar alle indicatoren operationeel zijn. De inspectie wil binnen 6 weken een plan van aanpak ontvangen waarin de instelling beschrijft hoe zij de samenwerking met de J.C. Pleysierschool gaat verbeteren. De inspectie gaat ervan uit dat de instelling de school bij het plan zal betrekken. De inspectie zal het plan beoordelen.

Naar aanleiding van het concept-rapport heeft de inspectie een gesprek gevoerd met de instelling om de zorgen van de inspectie over het leefklimaat bij JJC te bespreken. De inspectie heeft inmiddels het plan van aanpak ontvangen waarin staat welke lijn van verbetering de instelling inzet.

De inspectie heeft geoordeeld dat het plan van aanpak aansluit op de tekortkomingen die de inspectie heeft geconstateerd en dat het voldoende urgentie toont om de noodzakelijke verbeteringen aan te brengen. Een aantal verbeteringen is nu al gerealiseerd.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Hoofdstuk 1 Inleiding	7
Hoofdstuk 2 Het leefklimaat in JJC	9
2.1 Dagprogramma	9
2.2 Passende en aandachtvolle omgeving.....	12
2.3 Aandacht voor samenstelling leefgroep.....	13
2.4 Voldoende toegerust personeel leefgroep.....	14
Hoofdstuk 3 De samenwerking tussen JJC en de J.C. Pleysierschool	17
3.1 Samenwerking instelling en school.....	17
Hoofdstuk 4 Eindoordelen en aanbevelingen.....	21
4.1 Eindoordeel en aanbeveling Inspectie Jeugdzorg.....	21
4.2 Eindoordeel en aanbeveling Inspectie Jeugdzorg over de samenwerking tussen school en instelling	22
Bijlage 1 – Toetsingskader inspecties	23
Bijlage 2 – Reactie van inspectie en instelling op het concept-rapport	27
Bijlage 3 – Rapport van bevindingen van de Inspectie van het Onderwijs	29
Bijlage 4 – Het onderzoek van de Inspectie Jeugdzorg	31
Bijlage 5 – Inhoudelijke reactie van de instelling op het rapport	35

Hoofdstuk 1 Inleiding

Stapsgewijs toezicht op basis van het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg

In september 2008 heeft de MOgroep het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg vastgesteld. Het Kwaliteitskader bevat veldnormen voor de sector en is opgesteld door afgevaardigden van de gesloten jeugdzorgaanbieders samen met de betrokken inspecties; naast de Inspectie Jeugdzorg zijn dat de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie van het Onderwijs.

Het nieuwe zorgaanbod is nog in ontwikkeling, daarom staan in het Kwaliteitskader *drie stadia* waarin de aanbieders van gesloten jeugdzorg moeten gaan voldoen aan deze normen. In navolging hiervan heeft de Inspectie Jeugdzorg toezicht in drie stappen gepland. Zij noemt dit het stapsgewijze toezicht, dat zij in 2008 op verzoek van de toenmalige minister voor Jeugd en Gezin is gestart bij alle instellingen voor gesloten jeugdzorg en dat loopt t/m 2012.

De Inspectie Jeugdzorg heeft in 2009 en 2010 stap 1 van het stapsgewijze toezicht uitgevoerd. Dit was het toezicht op de rechtspositie van jongeren in de gesloten jeugdzorg.

In 2010 en 2011 is de uitvoering van stap 2 van het stapsgewijze toezicht aan de beurt.

Stap 2: toezicht op een veilig en verantwoord leefklimaat

In stap 2 komen normen uit de volgende onderdelen van het Kwaliteitskader aan bod: opvoeding, dagprogrammering en personeel. De inspectie heeft het toezicht stap 2 toegespitst op het leefklimaat binnen de instelling¹, omdat een goed leefklimaat van de jongeren een randvoorwaarde voor hun behandeling is en omdat in de gesloten jeugdzorg jongeren tegen hun wil kunnen worden opgenomen. De inspectie onderzoekt in hoeverre de instellingen voor gesloten jeugdzorg in staat zijn om een veilig en verantwoord leefklimaat voor de jongeren te bieden.

De inspectie beoordeelt aan de hand van een toetsingskader of het leefklimaat veilig en verantwoord is. Over de invulling van dit toetsingskader heeft de inspectie nauw overleg gehad met de sector gesloten jeugdzorg, zodat het gaat om zoveel mogelijk gedeelde opvattingen over wat een veilig en verantwoord leefklimaat is. Daarnaast heeft de inspectie zich laten inspireren door jongeren die hebben beschreven wat maakt dat het leven op de groep voor hen veilig is². Zij noemen o.a. voldoende rust, regelmaat, ruimte en privacy; een aanpak gericht op herstel in plaats van beheersing; het benoemen wat goed gaat in plaats van wat verkeerd gaat; respect; vertrouwen, dat de groepsleiders het goede voorbeeld geven.

Goede samenwerking tussen school en instelling belangrijk voor een veilig en verantwoord leefklimaat

In het overleg over het toetsingskader heeft de sector gesloten jeugdzorg aangegeven dat ook de samenwerking met school een belangrijke factor is als het gaat om een veilig en verantwoord leefklimaat. Wanneer een jongere in de gesloten jeugdzorg behandeld wordt, werken de school en

¹ In het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg valt leefklimaat onder het thema opvoeding.

² Kwaliteitsstandaarden jeugdzorg Q4C, standaard 14. Zie ook bijlage 4.

de instelling tegelijkertijd met de jongere aan diens toekomst. De tijd die de jongere op school doorbrengt maakt een belangrijk deel uit van het dagprogramma. In een goede samenwerking versterken school en instelling elkaar en zorgen zij samen dat de jongere werkelijk een perspectief heeft voor zijn toekomst. Bij een ontbrekende of slechte samenwerking heeft de jongere daar zowel op school als op de leefgroep last van en wordt een belangrijke voorwaarde voor een veilig en verantwoord leefklimaat niet vervuld.

Omdat de samenwerking met onderwijs zo belangrijk is voert de inspectie het toezicht stap 2 uit samen met de Inspectie van het Onderwijs. De inspecties richten zich daarbij op het onderwijs dat *binnen* de instelling wordt gegeven. De Inspectie van het Onderwijs doet niet tegelijkertijd toezicht naar de kwaliteit van de school, wanneer zij een dergelijk toezicht kort voor het gemeenschappelijke toezicht nog heeft uitgevoerd bij de school. Het rapport van dit eerdere toezicht bij de school wordt als bijlage bij dit rapport gevoegd. Wel wordt in dat geval onderzocht hoe de samenwerking is tussen instelling en school.

Dit rapport

De Inspectie Jeugdzorg geeft in dit rapport antwoord op de vraag in hoeverre JJC in staat is een veilig en verantwoord leefklimaat voor de jongeren te bieden en op de vraag of de kwaliteit van de samenwerking tussen school en instelling voldoende is.

Bij JJC wordt het onderwijs binnen de instelling verzorgd door de J.C. Pleysierschool.

De Inspectie van het Onderwijs voerde onlangs een uitgebreid toezicht uit bij de J.C. Pleysierschool en nam daarom niet deel aan dit onderzoek. De samenwerking tussen instelling en school is door de Inspectie Jeugdzorg wel onderzocht als thema in dit onderzoek.

Leeswijzer

In *hoofdstuk 2* staan de bevindingen van de Inspectie Jeugdzorg over het leefklimaat van de jongeren in de instelling.

In *hoofdstuk 3* staan de bevindingen van de Inspectie Jeugdzorg over de kwaliteit van de samenwerking tussen school en de instelling.

In *hoofdstuk 4* staan de eendoordelen van de Inspectie Jeugdzorg en de aanbevelingen aan de instelling en de school.

In *bijlage 1* staat het toetsingskader. Hierin worden de thema's beschreven waarop de inspecties toetsen.

In *bijlage 2* staat de reactie van inspectie en instelling op het concept-rapport.

In *bijlage 3* staat het rapport van bevindingen van de Inspectie van het Onderwijs.

In *bijlage 4* staat de onderzoeksopzet van de Inspectie Jeugdzorg beschreven.

In *bijlage 5* staat de inhoudelijke reactie van de instelling op het rapport.

Hoofdstuk 2 Het leefklimaat in JJC

Het onderzoek van de Inspectie Jeugdzorg naar het leefklimaat kent vier thema's waarin de verwachtingen van de inspectie zijn aangegeven. De verwachtingen staan in het toetsingskader, dat in bijlage 1 is opgenomen. De thema's zijn:

- *het dagprogramma (routine leefgroep en vrije tijd)*³;
- *passende en aandachtvolle omgeving*;
- *aandacht voor samenstelling groep*;
- *voldoende toegerust personeel leefgroep*.

Dit hoofdstuk bevat vier paragrafen die gewijd zijn aan de vier thema's. Elk thema is uitgewerkt in een criterium met bijbehorende indicatoren. De criteria geven weer wat de inspectie verwacht. De scores op de indicatoren geven aan in hoeverre een instelling aan de verwachting voldoet.

Elke paragraaf begint met een tabel met daarin het criterium en de scores van de inspectie per indicator op een tweepuntsschaal: operationeel en niet operationeel.⁴

In het toetsingskader in bijlage 1 geeft de inspectie per criterium aan wanneer zij het als operationeel beoordeelt. De inspectie verwacht voor elke indicator een score operationeel.

In de toelichting na de tabel staan de feitelijke bevindingen: wat de inspectie tijdens haar toezicht met betrekking tot de indicatoren heeft gehoord en gezien. Het is mogelijk dat de feitelijke bevindingen samen een genuanceerd beeld geven met positieve en negatieve aspecten. Wanneer de inspectie een indicator als *niet operationeel* beoordeelt, wordt voorafgaand aan de feitelijke bevindingen toegelicht welke bevindingen hebben geleid tot het oordeel.

2.1 Dagprogramma

Scores per indicator

Criterium	Operationeel	Niet operationeel
De instelling zorgt voor een passende dagbesteding en –structuur voor de jongeren		
Indicatoren		
Dagprogramma sluit aan bij behoeften jongeren		✓
Dagprogramma met voldoende en gevarieerd aanbod		✓
Dagprogramma met invloed jongeren	✓	

³ De subthema's school en samenwerking tussen instelling en school komen aan bod in hoofdstuk 3.

⁴ De scores zijn dus anders dan in het toezicht stap 1, waarin sprake was van een vierpuntsschaal: afwezig, aanwezig, operationeel en geborgd. De reden hiervoor is dat het toezicht naar het leefklimaat zich bij uitstek richt op de praktijk. Beleid op het gebied van leefklimaat is nauwelijks aan de orde in het onderzoek.

Toelichting

Dagprogramma sluit onvoldoende aan bij behoeften jongeren

Jongeren binnen JJC hebben maar beperkt de mogelijkheid hun dagprogramma individueel in te vullen. Dit komt door verschillende beperkingen binnen de instelling. Zo zijn jongeren voor een buitenactiviteit sterk afhankelijk van de fasering van andere jongeren in hun leefgroep en van de (on)rust die op andere groepen binnen JJC heerst. Daarnaast houdt JJC met de verplichte kamermomenten geen rekening met wat jongeren al aankunnen en nodig hebben. De kamermomenten zijn verplicht voor alle jongeren, ongeacht hun fase van behandeling. Daarom beoordeelt de inspectie deze indicator als niet operationeel.

JJC heeft zes gesloten leefgroepen, die hetzelfde dagprogramma volgen. In de leefgroepen zitten jongeren met verschillende fasering door elkaar heen. De jongeren hebben een gestructureerd dagprogramma dat bestaat uit de dagelijkse routine op de leefgroep, school en vrije tijd. Er is een apart dagprogramma voor de schooldagen en voor de dagen in het weekend.

De jongeren hebben binnen de dagelijkse routine op de leefgroep twee verplichte kamermomenten, 's middags en 's avonds. De kamermomenten zijn voor alle jongeren hetzelfde, ongeacht in welke fase van behandeling zij zitten. Jongeren kunnen deze tijd maar beperkt naar eigen keuze invullen. Ze moeten het doen met de spullen die ze, afhankelijk van de fase van hun behandeling, op hun kamer mogen hebben. Tijdens de kamermomenten is het voor een jongere alleen mogelijk om bijvoorbeeld muziek te luisteren of te lezen, wanneer hij in een hogere fase zit.

Behalve de dagelijkse routine en het schoolprogramma hebben de jongeren vrije tijd die zij kunnen invullen. Hun mogelijkheden hangen af van de fase waarin hun eigen behandeling is, maar ook van de fasering van andere jongeren in hun leefgroep. Een hele groep kan bijvoorbeeld niets buiten de omheining ondernemen als één jongere nog niet naar buiten mag. Dit klemt temeer omdat de sportzaal en de voetbalkooi van JJC alleen buitenom te bereiken zijn. Omdat alleen de jongeren in hogere fasering naar buiten mogen, moeten er voldoende sociotherapeuten op de groep zijn om de groep te kunnen splitsen. Meestal staan er twee sociotherapeuten op een groep en dat is onvoldoende om de groep te splitsen, omdat één van hen beschikbaar moet zijn om andere groepen te ondersteunen wanneer er alarm gedrukt wordt. Door gebrek aan begeleiding kunnen jongeren hierdoor bijvoorbeeld vaak niet sporten en is er weinig ruimte om tegemoet te komen aan wat individuele jongeren willen en kunnen.

Aanbod dagprogramma onvoldoende en niet gevarieerd genoeg

De inspectie beoordeelt deze indicator als niet operationeel, omdat het dagprogramma binnen JJC voor wat betreft de vrije tijd een beperkt aanbod heeft en weinig variatie biedt. Ook komt het in de praktijk vaak voor dat activiteiten door gebrek aan voldoende personeel of onrust op de groep niet door kunnen gaan.

Alleen op schooldagen tijdens de schooltijd is er binnen JJC activiteitenbegeleiding beschikbaar. Jongeren kunnen zich dan opgeven voor verschillende projecten zoals uiterlijke verzorging, creatieve dingen of sporten. Buiten schooltijd kunnen jongeren zich op de leefgroep vermaken met tv-kijken, de playstation of een spelletje spelen. Een aantal avonden in de week is er een vast

programma, dat verschilt per leefgroep. Er komt bezoek of er is een thema-avond, waarin een actueel onderwerp met de jongeren wordt besproken. De sociotherapeuten zijn verantwoordelijk voor de invulling van de vrije tijd. JJC heeft een aantal faciliteiten, zoals een sportzaal, een voetbalkooi en een soos. Deze faciliteiten kunnen, zoals hiervoor beschreven (zie: *Dagprogramma sluit onvoldoende aan bij behoeften jongeren*), alleen gebruikt worden als alle jongeren op de groep in een fase zitten dat zij buiten de groep mogen, dan wel als er voldoende personeel is om de groep te splitsen. Doordat er voldoende sociotherapeuten binnen het gebouw beschikbaar moeten zijn om andere groepen te ondersteunen kan er, ook in de weekenden en vakanties maar één leefgroep tegelijkertijd buiten het gebouw en de omheining komen. De sociotherapeuten geven aan dat dit altijd al zo is geweest. Doordat er de laatste tijd veel onrust is binnen JJC, komt het verder vaak voor dat buitenactiviteiten die door sociotherapeuten zijn gepland, niet door kunnen gaan. Jongeren geven aan dat zij zich op de leefgroep regelmatig vervelen. Zij vinden het jammer dat activiteiten buiten de groep vaak niet mogelijk zijn.

Jongeren die een ongebeide verlovstatus hebben, hebben de mogelijkheid om buiten de instelling op een plaatselijke club te gaan, zoals voetballen, fitness of dansen. Dit komt regelmatig voor. Tijdens de vakanties wordt er door de activiteitenbegeleiders een aantal dingen georganiseerd. Ook geven sociotherapeuten aan dan activiteiten te bedenken om samen met de jongeren op de leefgroep te doen, zoals het maken van een fotoboek of een beautymiddag.

Jongeren hebben beperkt invloed op het dagprogramma

Binnen de beperkte mogelijkheden die het programma biedt, luisteren de sociotherapeuten naar wat de jongeren aangeven over wat zij graag samen willen doen. Daarom beoordeelt de inspectie deze indicator als operationeel.

Jongeren kunnen binnen JJC tijdens de wekelijkse groepsvergadering aangeven wat zij willen doen. De sociotherapeuten nemen dit serieus, maar zijn wel gedwongen om de beperkingen aan te geven van met name activiteiten buiten de leefgroep. Ook geven zij aan nooit iets te beloven of toe te zeggen, omdat het te vaak voorkomt dat een activiteit niet door kan gaan. De inbreng van jongeren in de groepsvergaderingen komt tijdens de teamvergadering aan de orde. De unitmanagers zijn aanwezig bij de teamvergaderingen.

Verder is er binnen JJC een jongerenraad waarin elke leefgroep vertegenwoordigd is. De jongerenraad komt eens per twee weken bij elkaar.

Tot slot is er onlangs binnen JJC een enquête gehouden onder jongeren over onder andere het dagprogramma. Jongeren gaven aan meer variatie te willen in het dagprogramma en meer aansluiting op wat zij willen leren. De uitkomsten hiervan zijn met de jongeren besproken en aan de hand van uitkomsten is een prioriteitenplanning gemaakt met zaken die de jongeren graag veranderd willen zien.

2.2 Passende en aandachtvolle omgeving

 criterium De instelling zorgt voor een aandachtvolle omgeving voor de jongeren	Operationeel	Niet operationeel
Indicatoren		
Goede kwaliteit fysieke leefomgeving	✓	
Fysieke leefomgeving met invloed jongeren	✓	
Respectvolle omgang	✓	
Aandachtvolle houding medewerkers ten opzichte van jongeren		✓

Toelichting

De fysieke leefomgeving is van voldoende kwaliteit

De inspectie beoordeelt deze indicator als operationeel. De leefgroepen zijn voldoende ingericht, al is de ene leefgroep gezelliger dan de andere. Kapotte meubels worden zo snel mogelijk vervangen. Alle jongeren hebben een taak in het schoonmaken van de gemeenschappelijke ruimten van de groep. De unitmanagers houden er toezicht op dat de leefgroepen netjes en schoon zijn, zij komen meerdere keren per dag op de groepen en lopen dan rond. Op alle leefgroepen wordt zelf gekookt. Het verschilt per leefgroep wie het menu bepaalt, de jongeren zelf of de sociotherapeuten.

Jongeren hebben beperkte invloed op hun fysieke leefomgeving

De jongeren hebben in beperkte mate invloed op hoe hun eigen kamer eruit ziet en op de inrichting van de leefgroep. Daarom beoordeelt de inspectie deze indicator als operationeel. Jongeren mogen op hun eigen kamer eigen meubels neerzetten en posters ophangen. De voorschriften van JJC geven aan welke spullen niet op de kamers zijn toegestaan. JJC is met de voorschriften over welke spullen jongeren op hun kamer mogen sterk gericht op het beperken van de risico's die jongeren kunnen lopen. Jongeren geven aan dat de regels daaromtrent niet op maat worden bepaald, maar voor alle jongeren gelden. Jongeren mogen bijvoorbeeld op hun kamer geen nachtlampje, geen fotolijstjes, geen plakbandautomaat en op een groep is aan de orde geweest om de nietjes uit de Donald Duck die jongeren op hun kamer hebben te halen. De jongeren hebben een beperkte invloed op hoe de groep eruit ziet. Af en toe kunnen jongeren binnen een budget meebeslissen wat er gekocht wordt voor op de leefgroep. Ook hebben jongeren leefgroepen opgeknapt door de muren te verven. Een aanpassing waarmee de jongeren veel moeite hebben is dat er op de hele benedenverdieping afplakplastic op de ramen is geplakt. De jongeren weten dat het bedoeld is om ongewenst communiceren met buiten tegen te gaan. Zij geven aan dat de benedenverdieping zo op een gevangenis lijkt en dat zij dit als onveilig ervaren.

Omgang is respectvol

De inspectie beoordeelt deze indicator als operationeel. De jongeren voelen zich over het algemeen gerespecteerd en geven aan dat er altijd wel sociotherapeuten zijn die ze kunnen vertrouwen. Er zit, volgens de jongeren, wel verschil tussen de sociotherapeuten. Sociotherapeuten geven aan dat

het voor het vertrouwen van de jongeren belangrijk is dat je je afspraken nakomt en dat je hierover open en eerlijk bent. Wanneer jongeren je vertrouwen en respecteren, zullen ze beter naar je luisteren.

De sociotherapeuten proberen altijd het goede voorbeeld te geven, maar het komt voor dat het niet lukt. Als voorbeeld noemen zij de manier waarop jongeren benaderd of aangesproken worden, bepaalde kleding en het niet mee-eten op de groep. De sociotherapeuten spreken elkaar hier op aan en ook de unitmanagers geven aan dat zij hierop sturen door de signalen te bespreken.

Medewerkers hebben onvoldoende aandachtvolle houding ten opzichte van jongeren

De sociotherapeuten zijn onvoldoende in staat om alle jongeren op de groep de aandacht te geven die zij zouden willen geven en die de jongeren nodig hebben. Om deze reden beoordeelt de inspectie deze indicator als niet operationeel.

De sociotherapeuten geven aan dat het de laatste maanden heel onrustig is en dat de problematiek van de jongeren die binnenkomen erg zwaar is voor een instelling als JJC, waar o.a. de deuren van de kamers van de jongeren niet op slot kunnen. Door de onrust en de zwaarte van de groepen kunnen zij niet voldoende aandacht geven wanneer dat nodig is. De sociotherapeuten werken met het sociaal competentiemodel en hebben mentorgesprekken. Zij constateren echter dat er jongeren zijn die meer nodig hebben. Door de onrust kunnen zij die aandacht niet geven. Dit zijn bijvoorbeeld jongeren met een LVB problematiek die meer begeleiding nodig hebben bij bijvoorbeeld de dagelijkse verzorging. Ook geldt het voor jongeren die het moeilijk hebben in de groep, angstig zijn of zich terugtrekken. De sociotherapeuten hebben onlangs een verzoek ingediend voor extra personeel, zodat er meer tijd is voor individuele aandacht en meer ruimte voor activiteiten. Tot op heden is volgens de sociotherapeuten meegedeeld dat dit financieel niet mogelijk is.

De sociotherapeuten zijn van mening dat de sfeer en veiligheid op de groep belangrijker zijn dan kantoorwerkzaamheden. Zij proberen in de tijd dat de jongeren op de leefgroep zijn in ieder geval met 1 sociotherapeut op de groep aanwezig te zijn, de ander kan dan op kantoor noodzakelijke administratie afmaken. JJC werkt, zoals aangegeven, met het sociaal competentiemodel op de groepen en hiermee zijn de sociotherapeuten de hele dag bezig. Jongeren krijgen complimenten als het goed gaat en aan het eind van de dag wordt met hen besproken hoe het ging. Ondanks de drukte zijn de sociotherapeuten wel op de hoogte van wat de jongeren bezighoudt; met name de jongeren van wie zij mentor zijn, kennen zij goed. De jongeren beamen dit.

2.3 Aandacht voor samenstelling leefgroep

 criterium	Operationeel	Niet operationeel
De instelling heeft aandacht voor de samenstelling van de leefgroep		
Indicatoren		
Bewustzijn problematiek jongeren	✓	
Flexibele inzet personeel		✓

Toelichting

Bij samenstelling van de leefgroep is de instelling zich voldoende bewust van de problematiek jongeren

De inspectie beoordeelt deze indicator als operationeel, omdat de instelling binnen haar mogelijkheden nagaat op welke leefgroep de jongere het best kan worden behandeld. De unitmanager en de gedragswetenschapper kijken bij aanvang van een plaatsing naar de problematiek van de jongere en in welke groep de jongere het best past. De gedragswetenschapper heeft een adviserende rol, de unitmanager beslist. Verder kan een jongere vooraf of tijdens een plaatsing besproken worden in een 'centraal beraad' waarin een Gz-psycholoog, kinderpsychiater, gedragswetenschapper, unitmanager en sociotherapeut zitten. In dit beraad wordt bekeken welke benadering en behandeling het best past bij een jongere. Binnen JJC is één van de groepen gemengd, de rest is ongemengd. Volgens de sociotherapeuten komt het soms voor dat er teveel jongeren met vergelijkbare problematiek op een groep worden geplaatst. De sociotherapeuten geven het aan wanneer zij vinden dat een jongere niet past binnen een bepaalde groep, maar vaak zijn er geen alternatieven omdat er weinig ruimte is om jongeren over te plaatsen.

Er zijn onvoldoende mogelijkheden om het personeel flexibel in te zetten

Binnen JJC is er onvoldoende mogelijkheid om extra personeel in te zetten in alle gevallen dat dit voor een jongere nodig is. De inspectie beoordeelt de indicator daarom als niet operationeel. Unitmanagers en gedragswetenschapper geven aan dat JJC als het nodig is incidenteel extra personeel kan inzetten. De sociotherapeuten geven aan dat dit in de praktijk niet het geval is en dat de mogelijkheid van extra inzet meer afhangt van de vraag of medewerkers nog uren moeten opmaken dan van de vraag of het voor jongeren of personeel noodzakelijk is. Zij geven aan dat extra inzet wel is voorgekomen maar dat ten tijde van het onderzoek van flexibele inzet geen sprake is, terwijl zij met name in de huidige periode van onrust en dreiging behoefte hebben aan extra inzet op de groepen.

2.4 Voldoende toegerust personeel leefgroep

 criterium De instelling draagt zorg voor voldoende toegerust personeel	Operationeel	Niet operationeel
Indicatoren		
Verklaring omtrent gedrag medewerkers	✓	
Kennis en vaardigheden medewerkers		✓
Toerusting personeel: sturing en coaching		✓

Toelichting

Verklaring omtrent gedrag medewerkers

Voor vaste en tijdelijke nieuwe medewerkers vraagt JJC een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) aan. Daarom beoordeelt de inspectie deze indicator als operationeel.

De inspectie heeft wel een onregelmatigheid aangetroffen bij de toetsing van tien willekeurige personeelsdossiers van zowel vaste als tijdelijke medewerkers. In een dossier is te laat een VOG aangevraagd. Deze medewerker was al drie jaar in dienst als sociotherapeut in opleiding alvorens er een VOG werd aangevraagd door JJC.

Kennis en vaardigheden: medewerkers missen op onderdelen kennis

Jongeren in de gesloten jeugdzorg hebben ernstige problemen en vragen veel van de kennis en vaardigheden van de medewerkers zowel op pedagogisch gebied als voor wat betreft de specifieke problematiek van de jongeren. Wanneer de kennis en vaardigheden onvoldoende zijn, kunnen de medewerkers in de dagelijkse omgang niet het maatwerk leveren dat de jongeren in de gesloten jeugdzorg nodig hebben.

De sociotherapeuten geven aan zich niet voldoende toegerust te voelen voor de zware problematiek binnen JJC. Daarbij staan er regelmatig uitzendkrachten op de groep die volgens de sociotherapeuten onvoldoende kennis en/of ervaring hebben. Om deze redenen beoordeelt de inspectie deze indicator als niet operationeel.

Deskundigheidsbevordering in psychopathologie of het omgaan met de LVB-doelgroep maken geen onderdeel uit van het trainingspakket. Wel kunnen sociotherapeuten op casusniveau de gedragswetenschapper of de kinderpsychiater benaderen voor advies, bijvoorbeeld tijdens de teamvergadering. Ook de unitmanagers geven aan deze onderdelen meer structureel te willen aanbieden, maar de inhaalslag in het sociaal competentiemodel waar JJC nu mee bezig is, heeft voorrang.

De sociotherapeuten nemen deel aan de basistrainingen binnen de instelling, waaronder de training in het sociaal competentiemodel en de D-tac (fysieke weerbaarheid en agressie-regulatie). Ook hebben de sociotherapeuten het afgelopen jaar een training middelen en middelengebruik en motiverende gespreksvoering gevolgd. De gedragswetenschappers begeleiden de sociotherapeuten als het gaat om de begeleiding van hun mentorjongeren. Gedragswetenschappers die een bepaalde specifieke training voor een medewerker nodig vinden, geven daarover advies.

De pedagogische taak van de sociotherapeuten komt in de huidige onrustige periode in sommige groepen in het gedrang. Om een groepsopstand te voorkomen, kiezen sociotherapeuten soms voor een aanpak die zij pedagogisch gezien onjuist en zelfs onwenselijk vinden, bijvoorbeeld een extra rookmoment aanbieden aan jongeren die weigeren te doen wat de sociotherapeuten vragen. Zoals hiervoor aangegeven (zie: *Medewerkers hebben onvoldoende aandachtvolle houding ten opzichte van jongeren*) ervaren de sociotherapeuten de problematiek van een aantal jongeren als erg zwaar. Zij voelen zich daarvoor niet voldoende toegerust.

Positief is dat sommige jongeren binnen JJC een signaleringsplan hebben, opgesteld door de sociotherapeuten. Hierdoor herkennen sociotherapeuten en de jongeren zelf bepaald gedrag en kunnen zij een escalatie voorkomen. Sociotherapeuten noemen de inzet van vaste medewerkers in plaats van uitzendkrachten op de groep wel een voorwaarde om de signaleringsplannen goed toe te

kunnen passen. De afgelopen periode moest volgens hen veel met uitzendkrachten worden gewerkt.

Toerusting personeel: sturing en coaching onvoldoende; personeel voelt zich onveilig

De inspectie beoordeelt deze sturing en coaching als niet operationeel omdat zij signalen krijgt dat het personeel zich niet veilig voelt op de groepen en zich hierin niet gehoord voelt door de instelling.

Ondanks het feit dat het onderzoek naar het leefklimaat niet gericht was op het onderzoeken of de sociotherapeuten zich wel veilig voelden op de groepen, hebben de vier geïnterviewde sociotherapeuten, die afkomstig waren van vier verschillende groepen, ongevraagd hun zorgen over de veiligheid op de groepen en de belasting van het personeel aan de inspectie voorgelegd. De sociotherapeuten gaven aan het gevoel te hebben dat er niet naar hen geluisterd wordt. Volgens hen bagatelliseert de instelling wat de huidige onrust met het personeel doet. Hun verzoek om extra inzet op de groepen omdat het te zwaar is op de groepen en er anders geen extra aandacht en voldoende activiteiten buiten de leefgroep mogelijk zijn, was niet gehonoreerd. Zij voelen zich onveilig door een aantal heftige incidenten en gefrustreerd dat ze de jongeren niet de aandacht kunnen geven die de jongeren nodig hebben. Ook het vertrek van goede collega's die het niet hebben volgehouden, hoog ziekteverzuim en het werken met uitzendkrachten trekt een wissel op het personeel.

De unitmanagers geven aan dat het volgens hen niet om een structureel probleem gaat. Volgens hen zijn de signalen afkomstig van individuele medewerkers.

Hoofdstuk 3 De samenwerking tussen JJC en de J.C. Pleysierschool

Dit hoofdstuk gaat over het thema samenwerking tussen school en instelling. Het thema is uitgewerkt in een criterium met bijbehorende indicatoren. Het criterium geeft weer wat de inspecties verwachten. De scores op de indicatoren geven aan in hoeverre een school en een instelling aan de verwachting voldoen.

Het hoofdstuk begint met een tabel met daarin het criterium en de scores van de inspectie per indicator op een tweepuntsschaal: operationeel en niet operationeel.

In het toetsingskader in bijlage 1 geven de inspecties per criterium aan wanneer zij het als operationeel beoordelen. De inspecties verwachten voor elke indicator een score operationeel. In de toelichting na de tabel staan de feitelijke bevindingen: wat de inspectie tijdens het toezicht met betrekking tot de indicatoren heeft gehoord en gezien. Het is mogelijk dat de feitelijke bevindingen samen een genuanceerd beeld geven met positieve en negatieve aspecten. Wanneer de inspectie een indicator als *niet operationeel* beoordeelt, wordt voorafgaand aan de feitelijke bevindingen toegelicht welke bevindingen hebben geleid tot het oordeel.

3.1 Samenwerking instelling en school

Criterium De instelling en de school zorgen voor een aandachtvolle omgeving voor de jongeren	Operationeel	Niet operationeel
Indicatoren		
Onderwijs essentieel onderdeel behandeling		✓
School en instelling werken voldoende samen bij de dagelijkse begeleiding van de jongeren		✓
School en instelling werken voldoende samen bij het behandelplan		✓
School en instelling werken voldoende samen bij incidenten		✓

Toelichting

Onderwijs is geen essentieel onderdeel van de behandeling

De inspecties vinden het belangrijk dat de school ook bij ziekte van docenten doorgaat met onderwijs. Deze indicator beoordeelt de inspectie als niet operationeel, omdat de school de jongeren regelmatig terugstuurt naar de groep als er lessen uitvallen. Ook wanneer jongeren onrustig zijn worden de jongeren teruggestuurd naar de groep.

De docent van school geeft aan dat er de afgelopen maand erg veel uitval is door ziekte en mensen die ontslag nemen. De jongeren gaan dan terug naar de groepen. Volgens de sociotherapeuten zorgt dit voor problemen op de groepen omdat er tijdens schooltijd weinig mogelijkheden zijn voor

de jongeren op de groep. Ook komen de sociotherapeuten dan niet aan hun kantoorwerk toe. De jongeren zijn erg ontevreden over het onderwijsaanbod van school en de regelmatige lesuitval. Ze raken hierdoor ongemotiveerd en geven aan vertraging op te lopen door de beperkte mogelijkheden.

De J.C. Pleysierschool heeft zes lesgroepen die worden ingedeeld op leeftijd, niveau en uitstroomperspectief. Wanneer jongeren binnen komen, volgen zij gedurende een week een instroomprogramma. Binnen twee weken volgen de meeste jongeren een regulier programma, zoveel mogelijk afgestemd op het niveau van de jongere. Dit lukt niet altijd, met name jongeren met een hoger niveau (havo of vwo) volgen regelmatig onderwijs onder hun niveau wanneer zij nog niet naar een buitenschool kunnen.

School en instelling werken onvoldoende samen bij de dagelijkse begeleiding van de jongeren

De inspectie beoordeelt deze indicator als niet operationeel, omdat zowel de sociotherapeuten als de docent aangeven dat er onvoldoende structurele afstemming is tussen school en JJC.

De sociotherapeuten geven aan dat er in de samenwerking veel vanuit JJC moet komen: de sociotherapeuten leveren dagelijks per mail een overdracht aan, de docenten eens per week. Mondelinge afstemming is er wanneer dat nodig is tijdens het haal- en brengcontact. Informatie over hoe het met de jongeren op school gaat, krijgen de sociotherapeuten pas wanneer zij zelf een gesprek aanvragen. De docent geeft aan dat het met de dagelijkse overdracht regelmatig fout loopt: de sociotherapeuten vergeten te mailen of de docenten lezen de overdracht niet. De gedragswetenschapper van school heeft zeswekelijks casuïstiek overleg met de gedragswetenschapper van JJC over hoe jongeren het best benaderd kunnen worden. De beide gedragswetenschappers geven aan dat er nog weinig uitwisseling is tussen de sociotherapeuten en de docenten op school. JJC implementeert per 1 januari 2011 een geïntegreerd dagprogramma om de afstemming tussen instelling en school te verbeteren. Binnen het geïntegreerde dagprogramma is het onder andere de bedoeling dat vier sociotherapeuten de docenten ondersteunen tijdens de lesuren zodat er minder jongeren teruggestuurd hoeven te worden naar de groep.

School en instelling werken onvoldoende samen bij het behandelplan

De school en de instelling hebben ieder hun eigen plan voor de jongeren. De instelling maakt individuele behandelplannen en de school individuele handelingsplannen. Dit zijn twee van elkaar gescheiden stukken. De plannen zijn niet op elkaar afgestemd. Daarom beoordelen de inspecties deze indicator als niet operationeel.

De docent geeft aan nog nooit een behandelplan van een jongere te hebben gezien. Volgens haar gaan de handelingsplannen van school wel richting de leefgroep. De sociotherapeuten kennen de handelingsplannen van school niet. Zij zeggen wel de behandelplannen naar school te sturen. De docenten leveren wel een stukje aan voor het behandelplan over de voortgang van het onderwijs. Het lukt zowel de sociotherapeuten als de docenten niet om aanwezig te zijn bij de besprekingen van de verschillende plannen met de jongeren. De bespreking van de

behandelplannen is namelijk vaak tijdens schooltijd, de bespreking van de handelingsplannen is vaak wanneer de sociotherapeuten nodig zijn op de groep.

School en instelling werken onvoldoende samen bij incidenten

De inspectie beoordeelt deze indicator als niet operationeel, omdat de school en de instelling geen gedeelde opvatting hebben over hoe een incident in gezamenlijkheid moet worden aangepakt. Ook is er op casusoverstijgend niveau onvoldoende uitwisseling over incidenten.

De sociotherapeuten vinden dat docenten de jongeren bij onrust te snel terugsturen naar de groepen. De sociotherapeuten moeten de jongeren dan van school ophalen en het is de bedoeling dat de jongeren dan zo snel mogelijk weer de klas in kunnen. Binnen het nieuwe geïntegreerde dagprogramma is het plan de jongeren na een incident op school in een aparte klas te laten werken aan schoolwerk, onder begeleiding van de sociotherapeuten. De sociotherapeuten geven aan op deze manier het gevoel te hebben het probleem van school op te moeten lossen.

De registratie van incidenten gebeurt niet gezamenlijk. School en JJC hebben wel een gezamenlijk incidentenregistratiesysteem, maar school kan hier nog niet in werken. De gedragswetenschappers geven aan dat incidenten niet gezamenlijk worden geanalyseerd.

Hoofdstuk 4 Eindoordelen en aanbevelingen

In dit hoofdstuk oordeelt de Inspectie Jeugdzorg in hoeverre de instelling in staat is een veilig en verantwoord leefklimaat voor jongeren te bieden en over de kwaliteit van de samenwerking tussen school en instelling.

Paragraaf 4.1 bevat het eindoordeel en de aanbeveling van de Inspectie Jeugdzorg over het leefklimaat in de instelling.

Paragraaf 4.2 bevat het eindoordeel en de aanbeveling van de Inspectie Jeugdzorg over de samenwerking tussen instelling en school.

4.1 Eindoordeel en aanbeveling Inspectie Jeugdzorg

Het eindoordeel van de inspectie luidt dat de kwaliteit van het leefklimaat in JJC voor jongeren onvoldoende is.

De instelling scoort 6 van de 12 indicatoren 'operationeel' en voldoet daarmee **onvoldoende** aan de verwachtingen van de inspectie.

Belangrijke knelpunten daarbij zijn onder andere:

- Voor jongeren sluit het dagprogramma onvoldoende aan bij wat zij in de fase van hun behandeling aankunnen en willen. Het dagprogramma maakt geen onderscheid tussen de jongere voor wie de behandeling begint en de jongere die aan het eind van de behandeling is.
- Jongeren kunnen hun vrije tijd niet invullen met activiteiten die zij willen en aankunnen. De manier waarop de groepen zijn georganiseerd en de personeelsbezetting op de groepen spelen hierbij een belangrijke rol.
- Binnen JJC krijgen niet alle jongeren op de groepen voldoende individuele aandacht.
- Binnen JJC is er onvoldoende mogelijkheid om extra personeel in te zetten in alle gevallen dat dit voor een jongere nodig is.
- Ten behoeve van de veiligheid, om de jongeren meer aandacht te kunnen geven en om de jongeren meer activiteiten aan te bieden die zij willen en aankunnen zijn meer sociotherapeuten op de groep nodig.

JJC komt goed uit het onderzoek wat betreft de invloed die jongeren binnen de beperkte mogelijkheden hebben op het leefklimaat binnen JJC. Naast de inspraak via groepsvergaderingen en de jongerenraad hield JJC onlangs een enquête onder de jongeren om te zorgen voor betere aansluiting bij de behoefte en mogelijkheden van de jongeren.

Aanbeveling

De inspectie is van oordeel dat de instellingen voor gesloten jeugdzorg bij het thema het leefklimaat van jongeren op operationeel niveau dienen te functioneren. Nu dit bij JJC bij 6 indicatoren nog niet het geval is, beveelt de inspectie aan dat deze binnen een half jaar in ieder geval operationeel zijn.

De inspectie wil binnen 6 weken een plan van aanpak ontvangen waarin de instelling beschrijft hoe zij het leefklimaat van de jongeren gaat verbeteren. De inspectie zal het plan beoordelen op volledigheid, realisme, en ambitie. Dat wil zeggen dat de inspectie nagaat of het plan aansluit op de tekortkomingen die de inspectie heeft geconstateerd en of het plan voldoende urgentie toont om de noodzakelijke verbeteringen aan te brengen.

4.2 Eindoordeel en aanbeveling Inspectie Jeugdzorg over de samenwerking tussen school en instelling

Het eindoordeel luidt dat JJC en de J.C. Pleysierschool onvoldoende samenwerken, waardoor een belangrijke voorwaarde voor een veilig en verantwoord leefklimaat voor de jongeren ontbreekt.

De school en de instelling scoren op geen van de 4 indicatoren operationeel en voldoen daarmee niet aan de verwachtingen van de inspectie.

Belangrijke zaken die in de samenwerking verbeterd moeten worden zijn:

- de jongeren krijgen geen onderwijs bij lesuitval en dit komt regelmatig voor;
- de jongeren worden niet op een vergelijkbare manier benaderd en behandeld op school en binnen de instelling, omdat school en instelling dit onvoldoende afstemmen;
- de jongeren kunnen onvoldoende gericht werken aan hun perspectief, omdat school en instelling onvoldoende samenwerken met één plan en dit plan onvoldoende met alle betrokkenen bespreken en evalueren;
- het leefklimaat voor jongeren is minder veilig en voorspelbaar, omdat school en onderwijs geen overeenstemming hebben hoe te handelen bij incidenten.

Aanbeveling

De inspectie is van oordeel dat de instellingen voor gesloten jeugdzorg en de scholen bij het thema samenwerking op operationeel niveau dienen te functioneren. Nu dit bij JJC en de J.C. Pleysierschool bij alle indicatoren nog niet het geval is, beveelt de inspectie aan dat deze binnen een half jaar in ieder geval operationeel zijn.

De Inspectie Jeugdzorg wil binnen 6 weken een plan van aanpak ontvangen waarin de instelling beschrijft hoe zij de samenwerking met de J.C. Pleysierschool gaat verbeteren. De inspectie gaat ervan uit dat de instelling de school bij het plan zal betrekken. De inspectie zal het plan beoordelen op volledigheid, realisme, en ambitie. Dat wil zeggen dat de inspectie nagaat of het plan aansluit op de tekortkomingen die de inspectie heeft geconstateerd en of het plan voldoende urgentie toont om de noodzakelijke verbeteringen aan te brengen.

Bijlage 1 – Toetsingskader inspecties

Toelichting op scoreclassificaties per criterium.

Thema's	Criteria	Indicatoren	Bronnen
dagprogramma (leeftijd)	De instelling zorgt dat het dagprogramma voldoende aansluit op de behoeften van jongeren	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren ervaren dat het dagprogramma aansluit bij wat ze willen en aankunnen - medewerkers passen binnen de mogelijkheden het dagprogramma aan op wat jongeren willen en aankunnen 	jongeren medewerkers dagprogramma
	De instelling zorgt voor voldoende en gevarieerd aanbod in het dagprogramma	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren ervaren dat er voldoende dagprogramma is met een gevarieerd aanbod - medewerkers zorgen voor voldoende dagprogramma met een gevarieerd aanbod 	jongeren medewerkers dagprogramma
	De instelling zorgt ervoor dat de jongeren voldoende invloed kunnen hebben op het dagprogramma	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren ervaren dat zij invloed hebben op de invulling van het dagprogramma - medewerkers bieden jongeren de mogelijkheid om invloed te hebben op de invulling van het dagprogramma 	jongeren medewerkers
dagprogramma (school)	De intake van de school is van voldoende kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> - school heeft een heldere intakeprocedure waarbij voorgeschiedenis en toekomstige schoolloopbaan expliciet worden vastgelegd samen met de jongere 	jongeren documenten
	De school zorgt dat iedere leerling op het juiste niveau met het onderwijs begint	<ul style="list-style-type: none"> - commissie van begeleiding (CvB) bepaalt voor <i>alle</i> leerlingen de beginsituatie 	CvB leerlingendossiers
	De school volgt de vorderingen en ontwikkelingen van de leerlingen voldoende	<ul style="list-style-type: none"> - voor alle leerlingen is er een leerlingvolgsysteem en op basis van dit systeem wordt het onderwijs vormgegeven 	medewerkers school leerlingendossiers
	De school heeft per leerling een toegesneden handlingsplan	<ul style="list-style-type: none"> - de school heeft een aanbod en aanpak die past bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen verwoord in het handlingsplan 	medewerkers school leerlingendossiers
	De school heeft aandacht voor de samenstelling van de schoolgroepen	<ul style="list-style-type: none"> - de school bepaalt de samenstelling van de schoolgroepen aan de hand van de ontwikkelingsbehoeften van individuele jongeren 	medewerkers school jongeren lesobservaties

Thema's	Criteria	Indicatoren	Bronnen
Samenwerking instelling en school	<p>De school zorgt dat het personeel goed toegerust is voor het werk</p> <p>Het onderwijs is een essentieel onderdeel van de behandeling en heeft een vanzelfsprekende plaats</p>	<ul style="list-style-type: none"> - medewerkers worden structureel ondersteund bij het uitvoeren van hun dagelijkse werkzaamheden en maken gebruik van inwerkprogramma's, interne opleidingen en andere ondersteuningsvormen - bij opname in de instelling gaan jongeren zo snel mogelijk naar school - jongeren vertellen dat ze niet lang (1 à 2 weken) op plaatsing op school hebben gewacht - er is geen lesuitval waardoor jongeren niet naar school kunnen - de school registreert en analyseert de lesuitval 	<p>medewerkers school documenten</p> <p>jongeren medewerkers instelling en school documenten</p>
	<p>School en instelling werken voldoende samen bij de dagelijkse begeleiding van de jongeren</p> <p>School en instelling werken voldoende samen bij het handelingsplan</p> <p>School en instelling werken voldoende samen bij incidenten</p>	<ul style="list-style-type: none"> - de inhoud van het multidisciplinair overleg is vastgelegd en betreft in ieder geval de dagelijkse begeleiding van individuele jongeren, zowel op de groepen als op school - bespreken en evalueren van de handelingsplannen is ingebed in de overlegstructuur van de school en maakt onderdeel uit van het overleg met de instelling - de samenwerking tussen school en instelling is geformaliseerd en maakt deel uit van het instellingsbeleid - de procedure voor het melden en registreren van incidenten is bij de medewerkers bekend en wordt als zodanig ook toegepast - er is een overzichtelijke incidentenregistratie - toedracht en afhandeling van incidenten wordt grondig onderzocht en vastgelegd 	<p>medewerkers instelling en school jongeren</p> <p>medewerkers instelling en school jongeren leerlingendossiers</p>
Aandachtvolle omgeving	<p>De instelling zorgt voor een fysieke leefomgeving van voldoende kwaliteit</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren zijn tevreden over hun fysieke leefomgeving - de leefgroepen zijn passend en veilig ingericht - de leefgroepen zijn zichtbaar schoon 	<p>jongeren medewerkers observatie</p>

Thema's	Criteria	Indicatoren	Bronnen
	De instelling zorgt ervoor dat de jongeren voldoende invloed kunnen hebben op hun fysieke leefomgeving	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren ervaren dat zij invloed hebben op de inrichting van hun fysieke leefomgeving - medewerkers bieden jongeren de mogelijkheid invloed uit te oefenen op hun fysieke leefomgeving 	jongeren medewerkers observatie
	De instelling zorgt ervoor dat de omgang binnen de instelling voldoende respectvol is	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren ervaren dat respect binnen de instelling belangrijk is - jongeren ervaren dat zij medewerkers kunnen vertrouwen - medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldgedrag en geven zelf het goede voorbeeld 	jongeren medewerkers
	De instelling zorgt ervoor dat de medewerkers een aandachtvolle houding hebben ten opzichte van de jongeren	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren ervaren dat er aandacht is voor hun interesses, familie, vrienden, identiteit, kleding, voeding, levensovertuiging, etc. - jongeren ervaren dat de medewerkers goed gedrag opmerken en complimenten maken - medewerkers hebben aandacht voor de interesses, familie, vrienden, identiteit, kleding, voeding, levensovertuiging, etc. van de jongeren - medewerkers belonen positief gedrag - medewerkers maken tijd en hebben aandacht voor de jongeren 	jongeren medewerkers
Aandacht voor samenstelling leefgroep	De instelling heeft aandacht voor de samenstelling van de leefgroepen De instelling heeft aandacht voor de inzet van personeel	<ul style="list-style-type: none"> - medewerkers zijn zich bewust van de problematiek van de jongeren bij de samenstelling van de leefgroep - de instelling gaat flexibel om met inzet personeel wanneer de problematiek van jongeren daar om vraagt - van medewerkers wordt een verklaring omtrent het gedrag gevraagd (VOG) 	medewerkers medewerkers
Voldoende toegerust personeel	De instelling heeft voldoende kennis en vaardigheden in dienst	<ul style="list-style-type: none"> - medewerkers hebben voldoende pedagogische kennis. - medewerkers hebben voldoende kennis over de problematiek van de aanwezige populatie en handelen ernaar 	personeelsdossiers medewerkers personeelsdossiers medewerkers jongeren

Thema's	Criteria	Indicatoren	Bronnen
		<ul style="list-style-type: none"> - medewerkers hebben voldoende vaardigheden 	
	De instelling zorgt dat het personeel goed toegerust is voor het werk	<ul style="list-style-type: none"> - De instelling stuurt/coacht medewerkers op hun werk in de leefgroep 	medewerkers

Bijlage 2 – Reactie van inspectie en instelling op het concept-rapport

Naar aanleiding van het concept-rapport heeft de inspectie een gesprek gevoerd met de instelling om de zorgen van de inspectie over het leefklimaat bij JJC te bespreken. De inspectie wilde voor half mei het plan van aanpak ontvangen waarin staat welke lijn van verbetering de instelling inzet.

De inspectie heeft tijdig van JJC een inhoudelijke reactie op het concept-rapport ontvangen evenals een plan van aanpak om ervoor te zorgen dat alle indicatoren operationeel zijn binnen zes maanden. De inhoudelijke reactie is opgenomen in bijlage 5.

De inspectie heeft geoordeeld dat het plan van aanpak aansluit op de tekortkomingen die de inspectie heeft geconstateerd en dat het voldoende urgentie toont om de noodzakelijke verbeteringen aan te brengen. Een aantal verbeteringen is nu al gerealiseerd.

Bijlage 3 – Rapport van bevindingen van de Inspectie van het Onderwijs

(Zie hierna.)

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

TUSSENTIJD'S KWALITEITSONDERZOEK BIJ DE

**J.C. PLEYSIERSCHOOL,
WERKEENHEID RESIDENTIEEL 2,
SOLLEVELD**

Plaats : Den Haag
BRIN-nummer : 23GJ
Registratienummer : 3011645
Onderzoek uitgevoerd op : 18 mei 2010
Rapport vastgesteld te Zoetermeer op 22 november 2010

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 18 mei 2010 een onderzoek uitgevoerd op de J.C. Pleysierschool, locatie Solleveld om na te gaan of er sprake is van tekortkomingen in de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving.

Aanleiding

Op grond van het kwaliteitsonderzoek van 8 en 9 december 2008 kwam de inspectie tot de conclusie dat zich tekortkomingen voordeden in de basiskwaliteit van de locatie. Onder meer zijn tijdens het onderzoek tekorten geconstateerd in het systeem van leerlingenzorg, de functionaliteit van de handelingsplanning, het leerstofaanbod, het (ortho)didactisch handelen en de naleving van wettelijke voorschriften. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 9 april 2009. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar toezicht geïntensiveerd. Hierop is een plan van aanpak opgesteld dat op 23 september 2009 is besproken in een overleg tussen de inspectie en de kwaliteitsfunctionaris.

In het bestuursgesprek van 8 december 2009 is afgesproken dat de inspectie een tussentijds kwaliteitsonderzoek plant in het tweede kwartaal van 2010. In het kader hiervan voert de inspectie nu een onderzoek uit om na te gaan in hoeverre de school er intussen in geslaagd is de eerder vastgestelde tekortkomingen op te heffen.

Onderzoeksopzet

Deze rapportage is gebaseerd op:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die de school voorafgaand aan het onderzoek aan de inspectie heeft gezonden. Het betreft:
 - Voortgangsverslag april 2010
 - Notitie Onderwijs van binnen naar buiten, 22 april 2010
 - (onderwijs en leerlingzorgstructuur)
 - Kwaliteitsbeleid J.C. Pleysierschool, 4 maart 2010
- Onderzoek op locatie, waarbij:
 - Schooldocumenten zijn bestudeerd.
 - De onderwijspraktijk is bestudeerd in groepen.
 - Gesprekken hebben plaatsgevonden met de directie, gedragswetenschappers en leraren.

De kwaliteitsfunctionaris van de school, o.a. verantwoordelijk voor de opzet en uitvoering van het kwaliteitszorgbeleid op concernniveau, heeft alle bovengenoemde onderzoeksactiviteiten bijgewoond.

Uit het waarderingskader heeft de inspectie de basisset aan indicatoren onderzocht waaronder de normindicatoren die betrekking hebben op het 'systeem van leerlingenzorg'. Naast deze aspecten heeft de inspectie een aantal wettelijke aspecten onderzocht.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs 2005. In het jaarwerkplan verantwoordt de inspectie welke wettelijke aspecten zijn onderzocht.

Deze documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek op het gebied van de onderwijskwaliteit en de wettelijke voorschriften. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin tekortkomingen worden toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2. BEVINDINGEN J.C. Pleysierschool, locatie Solleveld

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader (voortgezet) speciaal onderwijs. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is. De inspectie heeft daarnaast onderzocht of wordt voldaan aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Cyclisch proces kwaliteitszorg	1	2	3	4
1.1 De school heeft inzicht in de verschillen in onderwijsbehoeften van haar leerlingpopulatie.			•	
1.2 De school hanteert een onderwijsconcept dat aansluit bij haar leerlingpopulatie.			•	
1.3 De school evalueert jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten.		•		
1.4 De school evalueert regelmatig het leren en onderwijzen.		•		
1.5 De school evalueert regelmatig de leerlingenzorg.		•		
1.6 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
1.7 De school borgt de kwaliteit van het leren en onderwijzen en de leerlingenzorg.	•			
1.8 De school rapporteert aan belanghebbenden inzichtelijk over de gerealiseerde kwaliteit van haar onderwijs.	•			
Systeem van leerlingenzorg	1	2	3	4
3.1 De commissie voor de begeleiding bepaalt de onderwijsrelevante beginsituatie van de leerlingen.			•	
3.3 De school stelt een handelingsplan vast in overeenstemming met de ouders.			•	
3.5 De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de vorderingen en ontwikkeling van de leerlingen.		•		
3.8 De commissie voor de begeleiding evalueert de uitvoering van het handelingsplan.		•		
Functionaliteit handelingsplanning	1	2	3	4
4.1 De leerinhouden komen overeen met de afspraken in de documenten voor handelingsplanning.		•		

Leerstofaanbod	1	2	3	4
5.1 De school hanteert een leerstofaanbod voor de schoolse vakken.			•	
5.4 Het leerstofaanbod sluit aan op het uitstroomperspectief van de leerlingen.			•	
5.5 Het leerstofaanbod maakt het mogelijk gericht in te spelen op verschillen tussen leerlingen.			•	

Onderwijstijd	1	2	3	4
6.3 De teamleden maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	
6.4 De school stemt de hoeveelheid tijd af op de onderwijsbehoeften van (individuele) leerlingen.		•		

(Ortho)pedagogisch handelen	1	2	3	4
7.2 De teamleden gaan op een respectvolle wijze met de leerlingen om.			•	
7.4 De teamleden handhaven de gedragsregels.			•	
7.6 De teamleden stemmen hun (ortho)pedagogisch handelen af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.		•		

(Ortho)didactisch handelen	1	2	3	4
8.2 De leraren leggen duidelijk uit.			•	
8.4 De leraren stimuleren de leerlingen tot denken.		•		
8.5 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.		•		
8.7 De leraren stemmen de instructie en verwerking af op de onderwijsbehoeften van de leerling.		•		

Actieve en zelfstandige rol leerlingen	1	2	3	4
9.1 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	
9.3 De leerlingen hebben verantwoordelijkheid voor de organisatie van hun leerproces, die past bij hun ontwikkelingsniveau.		•		

Schoolklimaat	1	2	3	4
10.1 De school heeft inzicht in de beleving van de sociale veiligheid door leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op school voordoen.		•		
10.2 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			•	
10.3 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op afhandeling van incidenten in en om de school.			•	
10.4 De leerlingen en de teamleden voelen zich aantoonbaar veilig op school.			•	
10.5 De ouders ervaren de school als veilig voor hun kind(eren).			•	
10.6 De ouders tonen zich betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.			•	

Opbrengsten	1	2	3	4	5
11.4 De resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingen mag worden verwacht.					•

Wet- en regelgeving	ja	nee
De school heeft de vastgestelde schoolgids aan de inspectie toegestuurd (WEC, artikel 27).	•	
De school heeft het vastgestelde schoolplan aan de Inspectie toegestuurd (WEC, artikel 27).	•	
De onderwijstijd voldoet aan de wettelijke voorschriften (WEC, artikel 11).	•	

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

De inspectie handhaaft het oordeel over de kwaliteit van het onderwijs op de locatie Solleveld van de J.C.Pleysierschool. De geconstateerde tekortkomingen in de kwaliteit van het geboden onderwijs leiden opnieuw tot het oordeel zwak. Dat laat onverlet dat de locatie sinds het vorige kwaliteitsonderzoek, aan de hand van een plan van aanpak, intensief bezig is met het realiseren van kwaliteitsverbeteringen die ook tot concrete resultaten hebben geleid.

Daarnaast heeft de locatieleiding samen met het team een aanzet gemaakt voor de beschrijving van het onderwijsconcept waarin keuzes zijn gemaakt op kwaliteitsbepalende aspecten van het geboden onderwijs. Volledige realisering van deze keuzes zal de komende periode zijn beslag moeten krijgen.

Daarnaast komt de inspectie tot de conclusie dat de locatie op sommige aspecten kwetsbaarder is geworden ten opzichte van de situatie in 2008. Zij sluit niet uit dat dit samenhangt met veranderingen binnen de doelgroep. Dit tussentijds kwaliteitsonderzoek benut de inspectie graag om de locatie hierop te wijzen en als bijzonder punt van aandacht aan de locatie aan te reiken. Hieronder volgt een toelichting.

Er zijn tekortkomingen geconstateerd in de naleving van wet- en regelgeving voor wat betreft het tijdig opstellen van handelingsplannen, het stageplan en de taakstelling van de commissie voor de begeleiding (CvB).

Toelichting

Kwaliteitszorg

In verband met de fase van opbouw waarin de school in 2008 verkeerde, heeft de inspectie toen geen oordelen uitgesproken over het kwaliteitszorgbeleid van de locatie. Zij doet dat wel naar aanleiding van dit onderzoek. De reden hiervan is dat het College van Bestuur het initiatief heeft genomen concernbreed een kwaliteitszorgbeleid op te stellen en in uitvoering te nemen. Daartoe is een kwaliteitsfunctionaris aangesteld. Bij de uitvoering van dit beleid maakt de school gebruik van het ZEK instrumentarium.

In de stand van zaken rapportage klinkt door dat de locatie in dit concernbrede beleid meegenomen wordt. Als eerste stap in de uitvoering van dit beleid staat in juni 2010 een tevredenheidsonderzoek onder ouders gepland. Dit onderzoek vindt op alle locaties van de J.C. Pleysierschool plaats.

De locatieleiding bevestigt dat het kwaliteitszorgbeleid van de locatie Solleveld in het schoolbrede beleid wordt geïncorporeerd en onder dat regiem verder gestalte gaat krijgen. Met name gaat het dan, naast tevredenheidsonderzoeken om de systematische evaluatie van de opbrengsten, het systeem van leerlingenzorg en het onderwijs en leren, waarover voornemens kenbaar zijn gemaakt en zijn vastgelegd.

Belangrijke elementen uit een goed functionerend kwaliteitszorgsysteem binnen de locatie zijn overigens al herkenbaar aanwezig. In het bijzonder wijst de inspectie in dit verband op het meerjaren beleidsplan en de daaruit afgeleide jaarwerkplan dat ook voor het schooljaar 2009-2010 is opgesteld om systematisch aan de verbetering van de kwaliteit te werken. Daarnaast heeft de locatie met het opstellen van de notitie "Onderwijs van binnen naar buiten" een aanzet gegeven voor het formuleren van het schoolconcept dat op de locatie van toepassing is. In deze notitie is een nadere omschrijving van de specifieke kenmerken van de doelgroep opgenomen.

Systeem van leerlingenzorg en functionaliteit van handelingsplanning

In aansluiting op de toelichting in het rapport van bevindingen naar aanleiding van het onderzoek in december 2008 en in aansluiting op de voortgangsrapportage van de locatie heeft de inspectie tijdens het onderzoek opnieuw afzonderlijk aandacht besteed aan het systeem van leerlingenzorg. In 2008 kwam zij tot de conclusie dat één van de norm-indicatoren in voldoende mate bijdroeg aan de kwaliteit en drie nog niet. Uit de bevindingen van het onderhavige onderzoek trekt de inspectie de conclusie dat inmiddels twee van de vier normindicatoren in voldoende mate bijdragen aan de kwaliteit van het systeem van leerlingenzorg. In dat opzicht hebben de inspanningen in het kader van het plan van aanpak tot resultaat geleid. Het toekennen van een basis toezichtarrangement vraagt nog een verdere versterking van de kwaliteit van het systeem, in het bijzonder op de indicatoren die de inspectie nu als onvoldoende beoordeelt.

In relatie tot indicator 3.1. stelt de inspectie vast dat een beschrijving van de beginsituatie als onderdeel in het handelingsplan is opgenomen. Dit onderdeel bevat onderwijsrelevante informatie als het niveau van intellectueel functioneren (IQ) en het niveau aan kennis waarop met het onderwijs op de locatie kan worden aangesloten. Voor dit laatste maakt de locatie gebruik van de Cito-VAS toetsen als er geen gegevens op dit terrein beschikbaar zijn. Sterk punt van dit onderdeel is het uitstroomperspectief dat de commissie voor de begeleiding op grond van de verzamelde gegevens voor de betreffende leerling vaststelt. Met toepassing van het motto 'minder woorden, meer inhoud' in relatie tot de onderwijsopdracht van de locatie, kan de kwaliteit van dit onderdeel verder versterkt worden. Daarmee beoogt de inspectie aan te geven de inhoud kernachtig vast te leggen en tot de essentie te beperken, maar wel met optimale transparantie.

Voor alle leerlingen is een handelingsplan beschikbaar dat met ouders is besproken. De gedragscomponent en de didactische component zijn binnen het handelingsplan inmiddels in balans gebracht door het opnemen van doelstellingen voor de te onderscheiden leer- en vormingsgebieden waar het onderwijsprogramma voor de betreffende leerling uit bestaat. Overigens blijft de doelformulering in het plan, mede in verband met de evaluatie, aanhoudend een onderwerp van aandacht.

Aan de leerstoflijnen zijn toetsen gekoppeld die onderdeel vormen van een samenhangend systeem van procedures en instrumenten om het onderwijstraject van de leerlingen systematisch te kunnen volgen. Toch is de aanwezigheid van deze instrumenten weinig zichtbaar binnen het systeem van leerlingenzorg en onvoldoende functioneel binnen het planmatig werken vanuit de p.d.c.a.-cyclus. In die zin is naar het oordeel van de inspectie dan ook nog onvoldoende sprake van een systeem van instrumenten en procedures om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen. Dit heeft te maken met het ontbreken van een leerlingvolgsysteem in het geautomatiseerde schooladministratie programma Magister dat de locatie gebruikt. Maar het heeft ook te maken met de constatering dat er binnen de evaluatie van de handelingsplanning nog vrijwel geen aandacht is voor de didactische component waarbij gebruik gemaakt wordt van de gegevens uit het leerlingvolgsysteem. Naast de indicator die verwijst naar het leerlingvolgsysteem (3.5.) draagt hiermee ook de evaluatie-indicator (3.8.) onvoldoende bij aan de kwaliteit van het systeem van leerlingenzorg. De geringe betrokkenheid van de commissie voor de begeleiding bij de evaluatie van de handelingsplanning draagt eveneens bij aan het oordeel op deze indicator (3.8.)

De handelingsplannen zijn centraal opgeslagen en niet in het bezit van mentoren of vakdocenten. Een vertaling van de individuele handelingsplannen in groepsplannen of

individuele werkwijzers ontbreekt eveneens. Daarmee is de functionaliteit van de handelingsplanning voor het dagelijks werk in de groepen onvoldoende. Er bestaat dan ook het risico dat de verbinding tussen het schoolniveau en het groepsniveau op het gebied van het planmatig handelen ontbreekt. Hierdoor is niet uitgesloten dat het proces van planmatig werken op schoolniveau enerzijds en hetgeen in de groep plaatsvindt, zich als gescheiden trajecten voordoen.

Onderwijsleerproces

De school voert verbeteracties uit bij verschillende aspecten van het onderwijsleerproces. Bij sommige aspecten is er reeds sprake van voldoende basiskwaliteit. Voor een deel neemt de inspectie de oordelen op de indicatoren over uit het rapport uit 2008, die met het onderwijsleerproces te maken hebben. De gegeven toelichting daarop blijft onverkort van kracht. Veranderingen in de oordelen licht de inspectie in het onderstaande toe. Het valt de inspectie op dat het hierbij niet alleen gaat om meer positieve oordelen als gevolg van de in gang gezette verbeteractiviteiten. De locatie is ook kwetsbaarder geworden op aspecten die met het handelen van leerkrachten samenhangen.

Over het leerstofaanbod heeft de inspectie vastgesteld dat de afgelopen periode veel is geïnvesteerd in het uitlijnen van de aan te bieden leerstof. Dat heeft er in geresulteerd dat voor vrijwel alle vakken en niveaus de leerstoflijnen zijn beschreven en beschikbaar zijn voor zowel de docenten als voor degenen die betrokken zijn bij het systeem van leerlingenzorg, meer in het bijzonder bij het opstellen van de handelingsplannen. Daarmee hanteert de locatie nu een aanbod voor de schoolse vakken wat leidt tot een positief oordeel op indicator 5.1.

Uit het in de beleidsnotitie opgenomen schoolconcept blijkt dat de locatie heeft nagedacht over de aanpak van zowel het pedagogisch als het didactisch handelen.

Ten aanzien van het pedagogisch handelen is de keuze gemaakt voor het sociale competentie model, dit in navolging van de behandelinstelling waarmee de locatie samenwerkt. Op conceptueel niveau zijn de keuzes voor een passende aanpak in dit opzicht gemaakt. Ten aanzien van het pedagogisch handelen behoeft het onderwijsconcept een verdere uitwerking naar waarneembare kenmerken van deze aanpak. Dit is des te meer van belang omdat de inspectie tot de conclusie komt dat de pedagogische aanpak regelmatig niet het gewenste effect heeft in termen van het ombuigen van het gedrag van leerlingen in de gewenste richting. Vooralsnog gaat de inspectie ervan uit dat hieraan ten grondslag ligt een onvoldoende afstemming van het handelen van docenten op de behoeften van de leerlingen.

Ten aanzien van het didactisch handelen is een klassenroutine ontwikkeld die de kenmerken aangeeft van een les zoals die door de leerkrachten op de locatie gestalte gegeven moet worden. De bevindingen van de inspectie wijzen erop dat zeker niet alle kenmerken van deze klassenroutine voldoende structureel herkenbaar zijn in de geboden lessen. Dat zet de kwaliteit van deze lessen onder druk, met name waar het gaat om de taak- en doelgerichtheid.

Opbrengsten

De toelichting op het onderdeel 'Opbrengsten' neemt de inspectie over uit het rapport naar aanleiding van het onderzoek van december 2008. Dat betekent dat de inspectie de opbrengsten van de school nog niet kan beoordelen wegens het ontbreken van gegevens van scholen in vergelijkbare omstandigheden.

In 2008 wees de inspectie er reeds op dat gelet op de bijzondere omstandigheden waaronder de locatie het onderwijs moet bieden, dit met zich meebrengt dat de school in staat moet zijn om aan te kunnen tonen dat er bij de leerlingen uitgehaald is wat er in zit, gedurende de periode dat zij het onderwijs op de locatie volgen. Met die bijzondere omstandigheden doelt de inspectie op de uiteenlopende beginsituaties van de leerlingen, de grote verschillen in intellectuele capaciteiten van de leerlingen en het gegeven dat de locatie slechts gedurende maximaal een jaar het onderwijs aan leerlingen kan verzorgen. De inspectie wees er in 2008 reeds op dat naast versterking van de kwaliteit van het systeem van leerlingenzorg ook de introductie van het begrip 'Ontwikkelingsperspectief' bijdraagt aan het versterken van de opbrengstgerichtheid van waaruit de locatie het onderwijs gestalte geeft.

Inmiddels is het begrip resultaten/ opbrengsten nader gedefinieerd in relatie tot de leerlingpopulatie van de locatie Solleveld. Uit de definitie blijkt welke toegevoegde waarde het onderwijs heeft voor de leerlingen. De locatie heeft de leerlingresultaten van het schooljaar 2008-2009 geïnventariseerd.

Daarnaast werkt de locatie, in het kader van het kwaliteitszorgbeleid, aan een procedure om de vorderingen en ontwikkelingen van de totale leerlingpopulatie in kaart te brengen en te analyseren en daar consequenties aan te verbinden voor verbetering in de pedagogische- of didactische aanpak. De introductie van het begrip 'ontwikkelingsperspectief' en de daaraan gekoppelde leerroutes, draagt bij aan de mogelijkheid jaarlijks de opbrengsten te evalueren. Het ligt in het voornemen in het schooljaar 2010-2011 voor het eerste een dergelijke evaluatie uit te voeren.

Naleving van de Wet- en regelgeving:

De inspectie heeft enkele tekortkomingen vastgesteld op het gebied van de naleving van de wet- en regelgeving. Het betreft de volgende onderwerpen:

- De school hanteert een systematiek die erin resulteert dat niet voor alle nieuwe leerlingen op voorstel van de commissie voor de begeleiding (WEC, art. 40b) en in overeenstemming met de ouders binnen de termijn van een maand een individueel handelingsplan is vastgesteld (WEC, art. 41a).
- Onderdeel van het onderwijsaanbod van de school vormt de stage (WEC, art 17 lid 1). Indien het onderwijs een stage omvat maakt het stageplan deel uit van het schoolplan (Onderwijskundig Besluit WEC, Art. 7) In dit stageplan is beschreven het doel, de inhoud, de omvang, de opbouw en de organisatie van de stage (Onderwijskundig Besluit WEC, Art. 7). Een dergelijk wettelijk verplicht stageplan ontbreekt voor de locatie.
- Volgens artikel 40b lid 2 van de WEC heeft de commissie voor de begeleiding o.a. tot taak de uitvoering van het handelingsplan te evalueren. Het systeem van leerlingenzorg zoals dat op de locatie gestalte krijgt voorziet er (nog) niet in dat de commissie deze wettelijke taak uitvoert.

3. TOEZICHTARRANGEMENT

In de conclusie die leidt tot een toezichtarrangement sluit de inspectie aan bij het oordeel dat zij zich in december 2008 vormde: de kwaliteit van het onderwijs vertoont nog tekortkomingen en is op onderdelen als zwak beoordeeld. Om deze reden handhaaft de Inspectie van het Onderwijs het aangepast arrangement voor de locatie Solleveld van de J.C.Pleysierschool. Het intensief toezicht wordt gecontinueerd.

Aan de hand van een plan van aanpak heeft de locatie in vervolg op de bevindingen uit het onderzoek van december 2008, doelgericht verbeteringen in gang gezet die beogen de gesignaleerde kwaliteitstekorten weg te nemen. De inspectie komt tot de conclusie dat de inspanningen die werden gepleegd in dit kader tot resultaten hebben geleid. De nog te ondernemen verbeteractiviteiten sluiten wat betreft richting aan bij de gesignaleerde kwaliteitstekorten. Aan het eind van het kalenderjaar 2010 zullen, naar het oordeel van het bestuur en de schoolleiding, de nog te ondernemen verbeteractiviteiten er toe leiden dat het onderwijs op de locatie aan de basiseisen van kwaliteit voldoet. In goed overleg is de afspraak gemaakt dat de inspectie in het eerste kwartaal van 2011 een kwaliteitsonderzoek uitvoert om dat vast te stellen en opnieuw een toezichtarrangement aan de locatie toe te kennen.

Het bevoegd gezag van de locatie zorgt voor de opheffing van de tekorten op het gebied van de naleving van wettelijke voorschriften. Tijdens het hiervoor genoemde onderzoek in het eerste kwartaal van 2011 gaat de inspectie na of hieraan is voldaan.

Bijlage 4 – Het onderzoek van de Inspectie Jeugdzorg

Aanleiding en probleemstelling

In september 2008 heeft de MOgroep het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg vastgesteld. Het Kwaliteitskader bevat veldnormen voor de sector en is opgesteld door afgevaardigden van de gesloten jeugdzorgaanbieders samen met de betrokken inspecties; naast de Inspectie Jeugdzorg zijn dat de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie van het Onderwijs.

Het nieuwe zorgaanbod is nog in ontwikkeling, daarom staan in het Kwaliteitskader *drie stadia* waarin de aanbieders van gesloten jeugdzorg moeten gaan voldoen aan deze normen. In navolging van de drie stadia in het Kwaliteitskader, heeft de Inspectie Jeugdzorg toezicht in drie stappen gepland. Zij noemt dit het stapsgewijze toezicht, dat zij op verzoek van de minister voor Jeugd en Gezin uitvoert op alle instellingen voor gesloten jeugdzorg in de periode 2008 t/m 2012.

De Inspectie Jeugdzorg heeft in 2009 en 2010 stap 1 van het stapsgewijze toezicht uitgevoerd, inclusief enige hertoetsen bij instellingen die bij het toezicht in eerste instantie geen voldoende hadden gescoord. Dit was het toezicht op de rechtspositie van jongeren in de gesloten jeugdzorg⁵.

In 2010 en 2011 is de uitvoering van stap 2 van het stapsgewijze toezicht aan de beurt. Net als stap 1 vindt ook stap 2 plaats bij alle instellingen voor gesloten jeugdzorg.

De inspectie voert dit toezicht stap 2 uit samen met de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie voor de Gezondheidszorg. In stap 2 komen normen uit de volgende thema's in het Kwaliteitskader aan bod: Opvoeding, Dagprogrammering en Personeel.

Samengevat gaat het hier om het dagelijkse leven van de jongeren in de instelling en om randvoorwaarden voor behandeling.

Het belang van het kind staat voor de inspectie voorop. In stap 1 toetst de inspectie de rechtspositie van de kinderen en hoe er wordt omgegaan met hun verlot. In stap 2 wordt het leefklimaat binnen de instelling getoetst. Dat het leefklimaat de behandeling van de kinderen (en jongeren) ondersteunt, is volgens de inspectie een belangrijke randvoorwaarde voor het slagen van hun behandeling. Het Kwaliteitskader geeft onder het thema 'Opvoeding' een aantal normen over het leefklimaat die veelal open geformuleerd zijn.

De inspectie heeft zich voor de invulling van deze open normen door een aantal bronnen laten inspireren:

- een bijeenkomst "*Open normen*" die zij heeft georganiseerd met vertegenwoordigers uit "het veld" in oktober 2009;
- het boek "*Kwaliteitsstandaarden jeugdzorg Q4C. Wat kinderen en jongeren belangrijk vinden als ze niet thuis wonen*"⁶;

⁵ In de inleidende notitie aan de minister over het stapsgewijze toezicht wordt stap 1 het toezicht op de gesloten leefomgeving genoemd. De criteria over de rechtspositie zijn in het Kwaliteitskader onder dit thema opgenomen.

⁶ Onder redactie van Fiet van Berk en Leo Rutjes, Houten 2009.

- het rapport "Goed bejegenen. Beginselen voor het omgaan met ingesloten" van de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming⁷;
- het artikel "Pedagogisch handelen in de residentiële zorg. Zes uitgangspunten voor een goed pedagogisch klimaat"⁸.

Deze bronnen zijn ook belangrijk geweest bij de keuze op welke criteria de inspectie zich bij het toezicht in het bijzonder zou richten en hoe de thema's Dagprogrammering en Personeel uit het Kwaliteitskader zijn ingevuld.

De samenwerking met de Inspectie van het Onderwijs betreft met name het thema Dagprogrammering, omdat hierin het onderwijs een essentieel onderdeel vormt. Het onderwijs kan wezenlijk bijdragen aan het perspectief van de jongeren. Daarnaast is goede samenwerking en uitwisseling tussen instelling en school een belangrijke voorwaarde voor een goede behandeling. De beide inspecties voeren samen het toezicht stap 2 uit, de Inspectie Jeugdzorg in de instelling en de Inspectie van het Onderwijs in de bijbehorende school.

De samenwerking met de Inspectie voor de Gezondheidszorg betreft met name het thema Personeel, omdat het van belang is dat het personeel voldoende toegerust is om een psychische of psychiatrische stoornis bij de jongeren te herkennen en om escalatie van problematisch gedrag te voorkómen. De Inspectie Jeugdzorg toetst deze criteria. De Inspectie voor de Gezondheidszorg komt in actie als de bevindingen van de Inspectie Jeugdzorg daartoe aanleiding geven.

De Inspectie Jeugdzorg toetst, gezien de richting van het onderzoek, niet *alle* normen met betrekking tot de thema's Opvoeding, Dagprogrammering en Personeel. De keuze van de criteria en indicatoren komt voort uit de bovengenoemde inspiratiebronnen. Een thema dat vanuit de instellingen voor gesloten jeugdzorg en vanuit de jongeren wordt aangegeven als belangrijk voor het leefklimaat is de samenwerking en het contact met de ouders. Omdat de inspectie met de sector heeft afgesproken dat de samenwerking met de ouders in stap 3 van het toezicht wordt getoetst, zal dit onderdeel bij stap 2 niet aan de orde komen. Voor een goed leefklimaat is ook veiligheid een belangrijk criterium. Omdat dit al getoetst is in de entreetoets, komt dit criterium bij stap 2 niet uitgebreid meer aan de orde.

Vraagstelling

De inspectie heeft de volgende vraagstelling voor het onderzoek geformuleerd:

In hoeverre is de instelling voor gesloten jeugdzorg in staat een veilig en verantwoord leefklimaat voor de jongeren te bieden?

Werkwijze

Het onderzoek per instelling bestaat uit een analyse van gegevens van de instelling en een praktijktoets.

⁷ Versie 2010.

⁸ Door Netty Jongepier, Macha Struijk en Peer van der Helm, gepubliceerd in JeugdenCo, Kennis 01-2010.

Er zit een vaste volgorde in het onderzoek:

1. opvragen feitelijke informatie bij de instelling (voor zover nog niet bij de inspectie bekend) over
 - o groepsgrootte,
 - o aantal groepsleiders op de groep,
 - o verloop onder groepsleiders,
 - o opleidingsniveau groepsleiders,
 - o dagprogramma;
2. opvragen eigen score instelling op de indicatoren in het toetsingskader van de inspectie, vooraf te mailen aan de inspectie;
3. enquête op school kinderen / jongeren, af te nemen door de inspectie;
4. observaties op de leefgroepen;
5. interview met medewerker kwaliteit;
6. interviews met kinderen / jongeren;
7. interviews met groepsleiders;
8. interviews met gedragswetenschappers en teamleiders;
9. mogelijk analyse van enige cliëntendossiers.

De inspectie start met het analyseren van feitelijke informatie van de instellingen. De inspectie gebruikt de eigen scores van de instelling op de indicatoren in het toetsingskader om het toezicht op maat te maken.

De inspecteurs nemen daarna op de eerste dag van de praktijktoets een enquête af onder alle kinderen en jongeren met behulp van stemkastjes. Ook voert de inspectie observaties uit op de leefgroepen.

De inspectie analyseert mogelijk enige cliëntendossiers voor zover dit nodig is om eerder ingewonnen informatie te checken.

De werkwijze is zo ingericht dat deze betrouwbare informatie oplevert om het leefklimaat te beoordelen en de instellingen en de bewindspersoon op de hoogte te stellen van de kwaliteit, zodat waar nodig verbeteringen kunnen worden aangebracht.

De inspectie voert het toezicht uit in de tweede helft van 2010 en het eerste kwartaal van 2011 bij *alle* bestaande instellingen voor gesloten jeugdzorg. Bij instellingen met meerdere vestigingen streeft de inspectie naar toetsing van die vestiging die de inspectie nog niet eerder bezocht heeft.

Rapportage

De inspectie vraagt de instelling of het concept rapport feitelijke onjuistheden bevat en wat de inhoudelijke reactie van de instelling op het rapport is. Na verwerking van de feitelijke onjuistheden stelt de inspectie de rapportage vast. In het vastgestelde rapport neemt de inspectie de aanbevelingen aan de instelling op en, in een bijlage, de inhoudelijke reactie van de instelling. In het rapport komt een aparte paragraaf met het oordeel van de Inspectie van het Onderwijs over de school.

Als de inspectie de rapportages heeft vastgesteld, biedt zij deze aan aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en aan de instellingen zelf. De inspectie plaatst de vastgestelde rapporten op haar website.

De Inspectie Jeugdzorg schrijft na het toezicht stap 2 voor de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een geaggregeerde notitie over de resultaten van het toezicht stap 2.

Bijlage 5 – Inhoudelijke reactie van de instelling op het rapport

(Zie hierna.)

Inhoudelijke reactie op conceptrapport Inspectie Jeugdzorg

'Het pedagogisch leefklimaat van jongeren in JJC'

mei 2011

Monstersweg 216
2553 RM Den Haag
T (070) 440 33 00
F (070) 440 33 99
info@stichtingjic.nl
www.stichtingjic.nl

opvoeden | behandelen | onderwijs

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudelijke reactie.....	4

Voorwoord

Hierbij bied ik u namens de Raad van bestuur JJC de inhoudelijke reactie en het plan van aanpak aan op het conceptrapport 'Het pedagogisch leefklimaat van jongeren in JJC', maart 2011. Het rapport betreft het toezicht dat is uitgevoerd op 6 en 15 december 2010 door de Inspectie Jeugdzorg.

Naar aanleiding van het rapport heeft de inspectie JJC uitgenodigd voor een gesprek waarin, vanuit een gevoelde en zeer gewaardeerde betrokkenheid van de inspectie bij onze organisatie, een relatie is gelegd tussen de beperkingen van het gebouw en de risico's op een negatieve dynamiek met een (sub)doelgroep en de beleefde veiligheid van de medewerkers en hun vermogen om de jongeren op individuele basis dat te bieden wat zij nodig hebben en verwacht wordt.

JJC is bereid de discussie hierover ten diepste te voeren, zowel intern als met anderen.

De bevindingen en verbeterpunten van de inspectie zijn met het middenkader, de inhoudelijke staf en de Raad van bestuur geanalyseerd in relatie tot de wenselijke toekomst. Dit maakt de analyse van en de oplossingen voor de huidige vraagstukken meer valide en betrouwbaar.

Onderstaande reactie is tevens het kader voor het plan van aanpak. Doelgerichte uitgelijnde acties die op elkaar zijn afgestemd, zijn in het plan van aanpak verder uitgewerkt. Daarin zijn de acties ter verbetering concreet uiteengezet en is aangegeven wanneer een resultaat behaald is/wordt.

De aanpak van de indicatoren waar JJC een onvoldoende op heeft gescoord, kent een relatief korte doorlooptijd van zes maanden. In het proces dat heeft geleid tot het huidige plan van aanpak zijn gewenste veranderingen opgenomen. Deze fundamentele zaken hangen samen met de sterk gevoelde ambitie om te gaan met de beperkingen van het gebouw en de nog niet gerealiseerde integratie met het onderwijs. De verbetertrajecten die hierop worden ingezet, nemen een langere implementatieperiode in beslag dan zes maanden, desalniettemin legt JJC haar besluiten op gerealiseerde punten reeds vast.

JJC zal de geboekte vooruitgang monitoren en de inspectie hier tussentijds over informeren.

De verbeterpunten door de inspectie benoemd neemt JJC ter harte; met volle vaart gaan wij hiermee aan de slag.

Hetty Goedvolk,
directeur JJC

Inhoudelijke reactie

Op de helft van de indicatoren scoort JJC niet operationeel. Daarmee voldoet JJC onvoldoende aan de behoeften van de jongeren en verwachtingen van de inspectie met betrekking tot het pedagogisch leefklimaat binnen de instelling.

De bevindingen op de individuele indicatoren zijn niet onherkenbaar of ongegrond. In de afgelopen periode heeft JJC een aantal losse indrukken samengebracht vanuit een aantal verschillende meetmomenten¹ en een consistent verhaal geconstrueerd, anders gezegd een film gemaakt van een stapel foto's. Om te voorkomen dat alleen aan symptoomreductie wordt gedaan, worden ook de onderliggende mechanismen aangepakt; JJC gaat de uitslag van het inspectierapport en het daaropvolgende gesprek met de inspectie (21 maart) omzetten in een diepgravend veranderproces.

De kracht van JJC zit in de gezinsgerichte, multidisciplinaire, ontwikkelingsgerichte en kortdurende benadering met focus op het creëren van perspectief voor jongeren en hun gezinnen. Bovenstaande uitgangspunten zijn leidend in het bepalen van de interventies die het leefklimaat binnen JJC kunnen verbeteren.

Dynamisch verband

De manier waarop de pedagogisch medewerker vorm geeft aan het leefklimaat, samen met zijn of haar collega's, heeft grote invloed op ondermeer de behandelmotivatie en zelfstandigheid, zo blijkt uit onderzoek. Het is de taak van JJC om de medewerkers in de gelegenheid te stellen hun vakkundig repertoire zo te verbreden dat zij de juiste ondersteuning kunnen bieden aan de jongeren. Deskundigheidsbevordering op diverse terreinen, teamoverleg, casuïstiekbespreking en intervisie moeten helpen de (pedagogische) visie en uitgangspunten op een veilige manier in de dagelijkse praktijk te brengen. JJC investeert daar voortdurend in.

De fysieke leefomgeving van JJC kent een aantal beperkingen van meer structurele aard (bijvoorbeeld de kleinschaligheid en het gestapelde van het gebouw). Door de beperkingen ingegeven gaat er meer energie uit naar het handhaven van de orde en veiligheid dan wenselijk. Medewerkers zien zich vaker dan gewenst genoodzaakt een meer toezichhoudende rol te vervullen. Uit het onderzoek van de inspectie blijkt dat zij hierdoor niet voldoende toekomen aan individuele aandacht van specifieke jongeren en fasegebonden aanpak van jongeren als het gaat om het dagprogramma, de kamermomenten en de mogelijkheden tot vrijetijdsbesteding. JJC constateert niettemin dat de medewerkers (ondanks de ervaren werkdruk en gevoelens van onveiligheid een respectvolle houding hebben ten opzichte van jongeren. Daarnaast geven jongeren aan hen te vertrouwen (komen hun afspraken na).

JJC zet in dit plan van aanpak, naast verbeterpunten op kortere termijn ook een aantal fundamentele stappen om de beperkingen van het gebouw enerzijds sterk te verbeteren en anderzijds de cliëntenstroom zo te richten dat deze beter past bij de kracht van JJC.

¹ JJC heeft in oktober 2010 een medewerker tevredenheidsonderzoek uitgevoerd en een enquête laten uitvoeren door de jongerenraad over het leefklimaat .

Jongeren vinden het activiteitenaanbod van JJC marginaal, zo blijkt uit het inspectierapport en uit de gesprekken met de jongerenraad en de enquête die de jongerenraad heeft gehouden. JJC stelt de jongeren (structureel) in de gelegenheid zelf met ideeën te komen om dit aanbod meer te variëren en af te stemmen op hun wensen en behoeften

JJC zet op kortere en langere termijn acties uit, die leiden tot een gevarieerd aanbod enerzijds en meer continuïteit in het dagprogramma anderzijds.

JJC erkent dat de grenzen aan het gesloten karakter en aan de begrenzing en energie die de medewerkers kunnen bieden zich soms moeilijk laat verenigen met de toenemende zwaarte van een aantal jongeren. Jongeren worden echter vaak in acute toestand opgenomen. Een grondige screening voorafgaande aan opname is hierdoor niet mogelijk.

Voor het merendeel van de ingestroomde jongeren blijkt JJC een passend antwoord te zijn. In 2010 is voor 20% van de geplaatste jongeren sprake geweest van een (door)verwijzing. Conform het door de inspectie geformuleerde advies in het gesprek Raad van bestuur en directie JJC met Inspectie Jeugdzorg 21 maart jl.), maakt JJC met collega instellingen afspraken over (door)verwijzing van een subdoelgroep jongeren waarvoor het gebouw van JJC niet in voldoende mate begrenzing biedt.

JJC past op zeer korte termijn de screening dusdanig aan dat het mogelijk is om jongeren met dit profiel zo veel mogelijk voor de voordeur al in beeld te hebben.

Aangezien de huidige wijze van toeleiding niet kan voorkomen dat deze jongeren in eerste instantie soms toch worden opgenomen bij JJC, oriënteert JJC zich op het inrichten van een observatie/diagnostiek afdeling. In een kortdurend programma wordt de jongere onderzocht en gestabiliseerd, waarna verwijzing extern of eventuele doorstroming intern kan volgen.

Deze afdeling moet gebouwendelijk beter worden toegerust voor deze subdoelgroep en worden voorzien van een specifieke set diagnostische instrumenten. Het personeel wordt getraind om met deze subdoelgroep te werken. We verwachten meer rust en stabiliteit te creëren door jongeren zoveel mogelijk op één afdeling te laten instromen. De interne doorstroming van jongeren wordt tevens beter onderbouwd door een goede rapportage vanuit de observatie/diagnostiek.

JJC verwijst dan meer onderbouwd door, hetgeen meer garantie op continuïteit in de behandeling en bejegening teweegbrengt. Dit geldt zowel voor externe verwijzing als voor interne doorstroming.

Op dit moment zijn de gebouwelijke verbeteringen in kaart gebracht en zijn we toe aan het verder uitwerken van dit plan. Voordat we dit in gang zetten volgt een communicatieronde met de medewerkers.

Aansluiting onderwijs

Onderwijs is een cruciaal onderdeel voor het toekomstperspectief van jongeren en hun dagritme. Continuïteit en samenhang zijn belangrijke peilers in dit complementaire aanbod en het verbinden van deze deelgebieden is een belangrijk punt van aandacht. Het tot stand brengen van een goede aansluiting met het onderwijs blijkt echter geen quick-fix maar een tijdsintensief proces. De discontinuïteit in het dagprogramma door onder andere uitval op school, heeft een enorme hypotheek gezet op de dagelijkse routine en de samenwerking.

JJC zal op alle indicatoren betreffende het onderwijs sterke verbeteringen laten zien. Dit vraagt een andere verantwoordelijkheid voor en binnen JJC, anders dan op dit moment wordt gehanteerd. Met de school wordt hier op bestuurlijk niveau over gesproken. Die gesprekken moeten leiden tot een situatie waarin JJC de verantwoordelijkheid voor onderwijs daarmee voor genoemde indicatoren ook daadwerkelijk kan dragen.

De beperkte omvang van de school brengt structurele kwetsbaarheden met zich mee, zoals: beperkte flexibiliteit en beperkte mogelijkheden om lesuitval snel op te vangen. Daarnaast functioneert de school inhoudelijk sinds twee jaar zeer zwak. De inspectie voor het onderwijs heeft hier in haar rapporten van 2009 en 2010 op gewezen.

JJC heroriënteert zich daarnaast fundamenteel op het onderwijs, zowel als op zichzelf staand onderdeel van het totaal aanbod van JJC als met betrekking tot de integratie met de behandeling. In de heroriëntatie worden de structureel zwakke zaken voorzien van structurele oplossingen. Dit houdt in dat JJC alle nodige stappen zal zetten om het onderwijs tot essentieel onderdeel van de behandeling te maken. Met de huidige schoolpartner is reeds gesproken over het proces dat JJC op gang wil brengen. De inhoud van het onderwijsaanbod en de wijze waarop het onderwijs wordt aangeboden zijn beide onderwerp van heroverweging.